

Høringsforslag

Handlingsprogram for folkehelse 2020-
2023

Østfold fylkeskommune

Hovedmål for Regional plan for folkehelse i Østfold:

Folkehelsearbeidet i Østfold skal bidra til at forebyggende og helsefremmende arbeid gir positive resultater for den enkelte og for samfunnet. Østfold skal bli et ledende fylke i å utjevne sosiale helseforskjeller.

---

1 Innledning

Regional plan for folkehelse i Østfold 2012-2015/2024 inneholder 7 delmål og 29 strategier. Handlingsprogrammet viser hvordan regional plan for folkehelse i Østfold følges opp og synliggjør hvilke tiltak som prioriteres i den kommende fireårsperioden.

Fylkeskommunen har veilederansvar overfor kommunene ifølge plan- og bygningsloven og skal være en pådriver for og samordner av folkehelsearbeidet i fylket etter folkehelseloven. Pådriverrollen omfatter også å bistå kommunene i deres folkehelsearbeid.

Tiltakene skal bidra til at fylkeskommunen ivaretar sitt ansvar for å støtte, samordne og være pådriver for regionalt og kommunalt folkehelsearbeid. Mange tiltak er allerede igangsatt og vil videreføres. En rekke tiltak er dessuten avhengig av oppfølging blant de øvrige partnerne i folkehelsearbeidet i Østfold, og spesielt kommunene. Tiltakene i handlingsprogrammet må til enhver tid finansieres gjennom årlige økonomiplaner og budsjett. Om tiltakene er videreført, kontinuerlige eller nye framkommer av oversikten over tiltak 2020-2023

Prinsipper for tiltaksutvikling

I arbeidet med handlingsprogram 2020-2023 ligger tre forhold til grunn for valg av tiltak; pågående arbeid som skal videreføres, oppgaver pålagt gjennom sentrale føringer, samt prioriteringer med bakgrunn i Regional plan for folkehelse. Universell utforming og inkludering og integrering er gjennomgående i alt folkehelsearbeid, og tas hensyn til ved prioritering av tiltak i handlingsprogrammet. Prinsippet om «helse i alt» er etablert som et hensyn på tvers av sektorgrensene.

Ved valg av tiltak er i tillegg disse forutsetningene tatt med i grunnlaget:

- a) Tiltaket skal komme til nytte for Østfoldsamfunnet
- b) Tiltaket skal være nyskapende, og gi et varig løft for folkehelsearbeidet i fylket
- c) Tiltaket skal fange utfordringsbildet i Østfold
- d) Tiltaket skal ivareta helhet – sikre at vi unngår sektorisering
- e) Tiltaket skal ivareta eksisterende kunnskap og erfaringer
- f) Tiltaket skal følge opp fylkesplan «Østfold mot 2050» og Regional plan for folkehelse

Gjennom medvirkningsprosess for rullering av handlingsprogrammet er i tillegg tiltak som sikrer langsiktighet i folkehelsearbeidet, samt tiltak som fokuserer på bakenforliggende årsaker til sosiale ulikheter i helse trukket frem.

2 Føringer for folkehelsearbeidet

Siden forrige handlingsprogram ble vedtatt er nye sentrale føringer kommet til, herunder regjeringens nye folkehelsemelding – Gode liv i et trygt lokalsamfunn. Universell utforming og inkludering og integrering er gjennomgående i alt folkehelsearbeid, og tas hensyn til ved prioritering av tiltak i handlingsprogrammet. Prinsippet om «helse i alt» er etablert som et hensyn på tvers av sektorgrensene.

Fylkeskommunens samfunnutviklerrolle

Det er i hovedsak tre dimensjoner ved fylkeskommunens samfunnutviklerrolle: Gi strategisk retning til samfunnsutviklingen, mobilisere privat sektor, kulturliv og lokalsamfunn og samordne og koordinere offentlig innsats og virkemiddelbruk.

For folkehelsearbeidet i Østfold innebærer dette blant annet å fremme et aktivt samarbeid mellom aktører som vektlegger kunnskapsutveksling og medvirkning, for å etablere omforente mål. Kommunikasjon er et viktig verktøy for å lykkes med å mobilisere relevante aktører, skape medvirkning og involvere innbyggere. I Østfold er regionale folkehelsemidler et virkemiddel og en incentivordning som understøtter den strategiske retningen for folkehelsearbeidet.

Å stimulere til institusjonell kapasitetsbygging er en sentral del av det regionale folkehelsearbeidet. Dette innebærer å bygge relasjoner mellom kommuner og offentlige aktører, entreprenører, frivillige organisasjoner og andre som er sentrale i styring og utvikling av lokalsamfunn. Hensikten er å øke evnen til å produsere kunnskap, skape relasjoner og til å mobilisere, for å skape omstillingsdyktige og bærekraftige regioner og øke forutsetningene for å løse utfordringer vi blir stilt overfor som samfunn.

Fylkesplanen for Østfold

Fylkesplanen ble vedtatt av fylkesutvalget 22. august 2018 og har et eget hovedtema innen levekår og folkehelse og en prioriteringsliste for å nå målene.

Prioriteringer for levekår og folkehelse

- Fokus på velferdspilarene bolig, arbeid, utdanning og helse
- Bygge kunnskap om å løse sammensatte problemer – «samfunnsfloker»
- Skape en kultur som verdsetter utdanning og hindrer frafall i skolen
- Ha en stedsutvikling som motvirker sosiale forskjeller og hindrer opphoping av sosiale problemer
- Det offentlige må gi innflytelse til sivilsamfunnet og utvikle samarbeidet med frivilligheten
- Fokus på vellykket integrering av innvandrere
- Stimulere til sosiale nettverk og deltakelse i samfunnslivet – også for grupper som i dag faller utenfor
- Tidlig innsats ovenfor barn og god støtte til foreldre
- Jobbe for at Østfolds spesielle folkehelseutfordringer får tilstrekkelig fokus nasjonalt og i Viken

Viken fylkeskommune og FNs bærekraftsmål

Det er vedtatt at FNs 17 bærekraftsmål (FN17) skal ligge til grunn for prioriteringer og arbeid i Viken fylkeskommune. Dette skal bidra til å se samfunnets behov i en helhet og FNs bærekraftsmål må operasjonaliseres gjennom sektorplaner og regionale planer. Det er tre dimensjoner av bærekraft som må virke sammen og samtidig: Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

For assets and information mail to: TheGlobalGoals@trollback.com TROLLBÄCK+COMPANY +1 212.5293010

3 Tiltak 2020-2023

Tiltakene er knyttet til delmål i eksisterende regional plan for folkehelse i Østfold 2012-2015/2024. Det er gjort noen tillegg i strategiene, markert i kursiv. Disse tilleggene skal ivareta føringer fra fylkesplanen knyttet til økt fokus på å løse samfunnsflokke og på samskaping og samarbeid med frivillig sektor.

3.1 Oversikt delmål og strategier Regional plan for folkehelse i Østfold

Delmål 1. Forankring – Folkehelsearbeidet skal fremme bærekraftig planlegging

Strategier

1. Utvikle folkehelse som et lokal- og regionalpolitisk sektorovergripende satsingsområde i alle kommuner, forankret i samfunnsplanleggingen
2. Synliggjøre «Helse i alt» gjennom tverrsektorielt og sektorovergripende arbeid, herunder å gjennomføre helsekonsekvensvurderinger.
3. Stimulere til en helsefremmende og bærekraftig byplanlegging og arealforvaltning.
4. Påvirke nasjonal folkehelsepolitikk for å lykkes i det lokale folkehelsearbeidet.

Delmål 2. Partnerskap - Samarbeid på tvers av fag og nivåer skal styrkes.

Strategier

1. Utvikle felles forståelse av temaene om det Trygge, Sunne, Levende og Rettferdige Østfold
2. Bruke nettverk i utviklingsarbeid og utvikle Østfold til en lærende folkehelseregion
3. Videreutvikle Østfoldhelsa for å oppnå likeverdig og forpliktende samarbeid mellom partnerne
4. Styrke samarbeidet med og mellom frivillige organisasjoner, frivilligsentralene, næringslivet, helseforetaket og det offentlige i folkehelsearbeidet

Delmål 3. Helsevalg – Livsstil og levevaner som har betydning for helsen skal bedres.

Strategier

1. Redusere livsstilssykdommer gjennom innsats for bedre kosthold, mer fysisk aktivitet, lavere alkoholkonsum, bekjempelse av narkotika, mindre pillebruk og mindre tobakk/snusbruk i befolkningen
2. Formidle kunnskap og legge til rette for at den enkelte kan ta gode helsevalg
3. Prioritere målrettet innsats for utvalgte grupper og kvinners helse
4. Fokuserer på livskvalitet, psykisk helse og sosiale relasjoner, og sammenhenger mellom disse i folkehelsearbeidet.

Delmål 4. Lokalsamfunn – Østfold skal ha trygge og levende lokalsamfunn.

Strategier – med endringer

1. Se kultur, helse og miljø i sammenheng for å styrke det enkelte lokalsamfunn
2. Stimulere til sosial, økologisk og økonomisk bærekraft i samfunnsutviklingen og i offentlig og privat tjenesteyting.
3. Utvikle Østfold til et «Trygt og sikkert fylke» i tråd med Verdens helseorganisasjon (WHO) – «Trygge lokalsamfunn» - hvor trygghetsfremmende arbeid vektlegger kriminalitetsforebygging, trafiksikkerhet, og skade- og ulykkesforebygging basert på lokal kunnskap og tverrsektorielt samarbeid.
4. Utvikle *deltagelse og støttende miljøer* og øke lokalsamfunnenes forutsetninger til selvstendig problemløsning, som også utløser minoriteters ressurser
5. Tilrettelegge for tilgjengelighet og transportmuligheter for ulike aldersgrupper og mennesker med ulik funksjonsdyktighet.

Delmål 5. Sosial ulikhet – Sosiale forskjeller i helse i Østfold skal utjevnes

Strategier

1. Stimulere aktørene i arbeidslivet til å prioritere arbeid for å utjevne sosiale ulikheter i helse.
2. Prioritere tidlig innsats og investere i barnas første leveår.
3. Måltrettet innsats mot grupper med lav sosioøkonomisk status
4. Vektlegge samhandlingsreformens forebyggende del og styrke helsetjenestenes helsefremmende arbeid overfor utsatte grupper.

Delmål 6. Kunnskap – Folkehelsearbeidet i Østfold skal være kunnskapsbasert.

Strategier – med endringer

1. Utvikle et mer kunnskapsbasert folkehelsearbeid, gjennom blant annet kompetanseoppbygging, kvalitetsutvikling, evalueringer og systematisk helseovervåking
2. Være en pådriver og utprøvingsarena for utvikling av sektorovergrepene verktøy
3. *Gjøre kommunikasjon til et regionalt utviklingsområde og benytte ny teknologi til å utvikle folkehelsekommunikasjon som et strategisk folkehelseverktøy.*
4. Samordne innsats for bedre grunnleggende ferdigheter og for å redusere frafall i videregående skole
5. Dokumentere effekt av innsats

Delmål 7. Østfold fylkeskommune – rollen som regional aktør og som tjenesteutøver innen folkehelse skal styrkes

Strategier – med endringer

1. Fremme folkehelse gjennom regional utvikling og innen egne oppgaver.
2. Utøve pådriver og samarbeidsrolle i folkehelsearbeidet gjennom alliansebygging og partnerskap, samt gjennom understøttelse av kommunenes arbeid *og fokus på offentlig styring og ledelse i arbeidet med samfunnsfloker og frivillighet*
3. Utøve arbeidet med helseovervåking på regionalt nivå
4. Utrede hvordan ivareta ansvar for folkehelse i egen virksomhet

3.2 Oversikt og beskrivelse av tiltak 2020-2023 for regional folkehelseplan Østfold

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
Delmål 1 Forankring – Folkehelsearbeidet skal fremme bærekraftig planlegging					
1.1 Videreutvikle arbeidet med helsekonsekvensvurderinger	Videreføring	Det er ønskelig å videreutvikle arbeidet med helsekonsekvensvurderinger i samarbeid med kommuner.	Fylkeskommunen, kommuner		3, 10, 11
1.2 Sikre folkehelseperspektiv i kommunale og regionale planer	Løpende	Hensynet til befolkningens helse skal ivaretas i kommunens og fylkeskommunens planlegging. Dette kan inkludere hensyn til grønn mobilitet. Må også inkludere samarbeid med private aktører. Ivaretas blant annet i regionalt planmøte, planforum, partnerskapet og bynettverk.	Fylkeskommunen	Kommuner	3, 10, 11
1.3 Arbeide for at inntektssystemet benyttes som et nasjonalt, folkehelsepolitisk verktøy	Videreføring	Inntektssystemet er et av de viktigste verktøyene for å redusere lokale og regionale sosiale ulikheter. Det må arbeides for en NOU som utreder hvordan dette systemet bedre kan innrettes for å redusere sosiale ulikheter.	Høgskolen i Østfold	Fylkeskommunen	10

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
1.4 Mobilisere potensielle samarbeidspartnere omkring viktige lobbysaker for å stå sterkere i arbeidet med å løfte folkehelsesaken på alle nivåer.	Kontinuerlig	Viktige premisser for lokalt og regionalt folkehelsearbeid legges på nasjonalt nivå. Det må arbeides for å påvirke slike for å sikre best mulig kvalitet på det forebyggende og helsefremmende arbeidet.	Fylkeskommunen		10, 17

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
Delmål 2 Partnerskap - Samarbeid på tvers av fag og nivåer skal styrkes.					
2.1 Videreutvikle partnerskapet Østfoldhelse	Videreføring	Utrede videre partnerskapsmodell for folkehelsearbeid i Viken fylkeskommune. Partnerskap skal være basert på likeverdighet. Samarbeidsavtaler skal revideres og det må her gjøres en vurdering av hvem vi vurderer som våre viktigste samarbeidspartnere.	Fylkeskommunen	Partnerskapet Østfoldhelse	17
2.2 Kvalitativ evaluering av partnerskapet Østfoldhelse i samarbeid med eksterne forskningsmiljøer	2022	En kvalitativ evaluering av partnerskapsarbeidet skal gjennomføres i 2022.	Høgskolen i Østfold	Fylkeskommunen, Partnerskapet Østfoldhelse	17

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
2.3 Styrke samarbeidet mellom regionale og internasjonale forskningsmiljøer innen folkehelse	Videreføring	Fylkeskommunen skal være en støttespiller i hospitering og samarbeid på tvers av forskningsinstitusjoner, med fokus på folkehelse og bærekraftig utvikling. Det skal arbeides for kritisk arbeidslivsforskning med perspektiver på folkehelse og sosial utjamning. Det skal også lages helhetlige konsepter for mobilisering og samarbeid med masterstudenter.	NMBU, Høgskolen i Østfold, OsloMet	Fylkeskommunen	17
2.4 Utvikle en regional frivillighetskultur	Løpende	Frivillighetskulturen er sentralt i deltagerdemokratiet og et konkurransefortrinn for nasjonen, fylker og kommuner som må ivaretas. Fylkeskommunen skal være en støttespiller for frivillighet, legge til rette for frivillige aktiviteter og skape forutsigbarhet for frivilligheten. Fylkeskommunen skal mobilisere og samordne aktører i frivillig sektor og sivilsamfunnet og være pådrivere for at kommunene i partnerskapet utvikler en frivillighetskultur. Det må arbeides særskilt med barn og unge for å motivere dem til å ta et samfunnsansvar gjennom frivillig arbeid.	Fylkeskommunen	Partnerskapet Østfoldhelse	17

Tiltak	Oppstart 2019/status	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
2.5 Samarbeid med oppfølgingstjenesten	2020	Samarbeid med oppfølgingstjenesten må videreutvikles med fokus på styrkebaserte tilnærminger overfor unge som har falt ut av opplæringsløpet eller ikke er i arbeid. Dette er en gruppe som særlig står i fare for å få psykiske plager.	Fylkeskommunen		3, 4

Tiltak	Oppstart 2019/status	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
Delmål 3 Helsevalg – Livsstil og levevaner som har betydning for helsen skal bedres.					
3.1 Videreføre arbeidet med satsingen RØRE 6-19	Videreføres	Sparebankstiftelsen har støttet Fylkeskommunen i arbeidet med helsefremmende skoler i fylket. Prosjektet fokuserer på bevegelse, kosthold, søvn og psykisk helse.	Fylkeskommunen	Kommuner, Høgskolen i Østfold	3, 4
3.2 Tilskudd til friskliv, mestring og læring	2020	Frisklivsentraler er en kommunal tjeneste som skal støtte opp under samhandlingsreformen. Fylkesmannens portefølje knyttet til friskliv, mestring og læring skal overføres til fylkeskommunen fra 2020. Porteføljen bør ses i sammenheng med andre tiltak som retter seg mot samme målgrupper, herunder Aktiv på dagtid.	Fylkeskommunen	Østfold Idrettskrets, Kommunene	3
3.3 Tilrettelegge for fysisk aktivitet og bevegelse i nærmiljøet	2020,2021, 2022, 2023	Bruke fylkeskommunes virkemidler for å legge til rette for gange, sykkel og kollektiv. Fokus på turstier, aktive møteplasser, universell utforming. Samarbeid med Turkart Østfold. Bruke tilskuddsmidler på en helhetlig måte.	Fylkeskommunen	Kommuner, frivillige, Østfold idrettskrets	3

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
Delmål 4 Lokalsamfunn – Østfold skal ha trygge og levende lokalsamfunn.					
4.1 Forsterke satsingen på skoler som nærmiljø- og inkluderingsarenaer	Videreføres	Utvikle offentlige bygninger som videregående skoler, skoler og bibliotek som nærmiljøarenaer i og utenfor skoletid. Målet er å fremme god psykisk helse og livskvalitet, gjennomføringsgrad og motvirke ensomhet. Offentlige bygninger skal være en ressurs i lokalsamfunnet og by- og stedsutvikling. Ordningen med nye retningslinjer for utlån og utleie av videregående skoler i Østfold skal evalueres sammen med frivillige organisasjoner i 2021.	Fylkeskommunen, opplæring, folkehelse, eiendom, kultur og idrett	Kommune, frivillige organisasjoner	4, 10, 17
4.2 Videreføre samarbeidsarenaer for helsefremmende stedsutvikling	Videreføres	For å sikre bærekraftig by- og stedsutvikling må vi jobbe tverrfaglig med økologisk, miljømessig og sosial bærekraft. Behov for kunnskap om helsefremmende byutvikling, som ivaretas gjennom blant annet folkehelseprogrammet mestring og mening, partnerskapet østfoldhelsa og Bynettverket i Østfold.	Fylkeskommunen, plan- og miljø, folkehelse, klima	Kommuner, Høgskolen, Husbanken, Fylkesmannen	11, 8, 10

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
4.3 Legge til rette for å styrke den kulturelle grunnmuren i Østfold	Videreføres	Permanente kulturvirksomheter som er viktige møteplasser og sosiale arenaer er viktige for folkehelsen; bibliotek, kulturhus, fritidsklubber og museer. I tillegg er festivaler viktige for frivillighet og lokalsamfunn.	Fylkeskommunen	Frivillighet, kommuner	17
4.4 Skape og videreutvikle sosiale nettverk		Ensomhet, utenforskap, parallelle samfunn og polariserte ståsteder er en av samtidens utfordringer. Det følger også av demografiske endringer. Dette må særlig løses ved å øke nærmiljøenes egne forutsetninger for å skape samhold, bygge broer og skape møteplasser.			

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
Delmål 5 Sosial ulikhet – Sosiale forskjeller i helse i Østfold skal utjevnes					
5.1 Legge til rette for foreldrestøttende tiltak	Videreføres	Viktig som en del av tidlig innsats som prinsipp i folkehelsearbeid. Tiltaket ivaretas blant annet gjennom folkehelseprogrammet mestring og mening, helsefremmende barnehager og RØRE 6-19. Bidra til videreutvikling av motiverende intervju som metode for å myndiggjøre foreldre.	Fylkeskommunen	Kommuner, skoler	3, 10
5.2 Støtte forskning på folkehelse og lokal kontekst	Videreføres	Bidrag til et kunnskapsbasert folkehelsearbeid. Behov for kunnskap om lokal kontekst, og det skal settes ned en arbeidsgruppe bestående av historikere og sosiologer som skal gi råd om veien videre. Fylkeskommunen skal være samarbeidspartner for regionale forskningsinstitusjoner. Fylkeskommunen har inngått samarbeidsavtale med Høgskolen i Østfold.	Fylkeskommunen, HiØ, kommune	WHO, Regions for Health, Sunne kommuner, NMBU, OsloMet	17

5.3 Delta i prosjekt rettet mot arbeidslivet i samarbeid med NAV og Høgskolen i Østfold	Videreføres	Første sluttrapport på vei. Prosjektet fortsetter som en satsing og det vil bli informert om til masterstudentene ved HiØ. Temaer er blant annet sykefravær og folkehelse	HiØ, NAV, fylkeskommunen		4, 10
5.4 Koordinere nettverk for helsefremmende barnehager	Videreføres	Etablering av nettverk og samlinger for helsefremmende barnehager med fokus på mestring, trivsel og psykisk helse hos barn. Det arbeides for at flest mulig kommuner benytter åpne barnehager/gratis kjernetid som et verktøy for å redusere ulikheter.	Fylkeskommunen	Kommuner, Høgskolen i Østfold	3, 4
5.5 Helsefremmende skoler og videregående skoler	Videreføres	Nettverk for helsefremmende skoler og videregående skoler ledes av fylkeskommunen. Arbeider for at flest mulig skoler godkjenner som helsefremmende etter fastlagte kriterier.	Fylkeskommunen og kommuner	Høgskolen i Østfold	3, 10
5.6 Program for folkehelsearbeid i kommunene «Mestring og mening»	Videreføres	Prosjekt igangsatt med midler fra helsedirektoratet. Fylkeskommunen skal bidra til at målsettinger for programmet blir nådd. Programmet skal fremme livskvalitet og psykisk helse hos barn og unge, samt ha et rusforebyggende fokus.	Fylkeskommunen og kommuner	HiØ	3

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
5.7 Grytidlig innsats	Videreføres	Positive og negative erfaringer fra Grytidlig innsats skal spres til Østfolds kommuner	Fylkeskommunen og kommuner		3,10

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
Delmål 6 Kunnskap – Folkehelsearbeidet i Østfold skal være kunnskapsbasert.					
6.1 Utvikle metode for sosiale investeringsfond i samarbeid med kommuner	Videreføres	Metode for å gjøre folkehelsearbeidet mer treffsikkert og målrettet. Må utarbeides i samarbeid med kommuner.	Fylkeskommunen	kommuner	3, 10,11
6.2 Bygge kompetanse i fylkeskommunen og kommunene på folkehelseområdet	Løpende	Fylkeskommunen skal bidra til kompetansebygging gjennom møteplasser, nettverk, seminarer og konferanser, rettet mot både administrasjon og folkevalgte. Fagrådet mot sosiale ulikheter ved Høgskolen i Østfold bidrar også til å bygge kompetanse. Fylkeskommunen må selv tilstrebe å ha kompetanse på høyere nivå for å kunne sikre god veiledning overfor eksterne partnere, samt å øke forutsetningene for å fremskaffe eksterne midler.	Fylkeskommunen	Høgskolen i Østfold	3, 17

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
6.3 Utarbeide regional helseoversikt	Løpende	Folkehelseloven med tilhørende forskrift stiller krav til kommuner og fylkeskommuner om å ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Bidra med å samle og analysere datagrunnlag for å utvikle treffsikre tiltak.	Fylkeskommunen		3, 11
6.4 UngData-undersøkelsen	Videreføring	Gjennomføring, analyse og tolkning av resultatene. UngData kan sees i sammenheng med elevundersøkelsen på videregående skole. Fokus på ungdomsmedvirkning.	Fylkeskommunen, folkehelse og opplæring	Kommuner	3
6.5 Befolkningsundersøkelser	Videreføring	Østfold fylkeskommune gjennomfører en befolkningsundersøkelse i 2019. Ny undersøkelse bør gjennomføres i 2023.	Fylkeskommunen	Folkehelseinstituttet, kommuner	3,11

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
6.6 Folkehelsekommunikasjon som et strategisk folkehelseverktøy.	2020	Folkehelsearbeidet må nyttiggjøre seg mulighetene og handlingsrommet som kommer med ny teknologi og bruke mulighetsrom knyttet til kommunikasjon, medvirkning og innbyggerinvolvering. Kommunikasjon må brukes aktivt for å øke måloppnåelsen i øvrige folkehelseiltak, som en integrert del av regionalt utviklingsarbeid.	Fylkeskommunen	Kommuner, frivillige	3,10,17

Tiltak	Status 2019/Oppstart	Beskrivelse	Hovedansvar	Samarbeidspartnere	FNs bærekraftsmål
Delmål 7 Fylkeskommunen – rollen som regional aktør og som tjenesteutøver innen folkehelse skal styrkes					
7.1 Regionale folkehelsemidler	Videreføres	Regionale folkehelsemidler sikrer oppfølging av en rekke tiltak i handlingsprogrammet. Kommunene er søknadsberettiget og bidrar med 50 % egenandel.	Fylkeskommunen	Kommuner, Østfoldhelse	3,10, 11, 17
7.2 Samarbeide med Inspiria Science Center, som en regional utviklingsaktør	Videreføres	Samarbeid med Inspiria Science Center om barn og unge, frivillighet, folkehelse. Herunder nytt prosjekt på Inspiria <i>Ungrøst</i> .	Fylkeskommunen og Inspiria	kommuner, organisasjoner	3, 17
7.3 Fremme helhetlig virkemiddelbruk internt i egen organisasjon	Kontinuerlig	Fremme helhetlig virkemiddelbruk internt i fylkeskommunens organisasjon for å sikre at tiltak på tvers av sektorer samspiller og forsterker hverandre.	Fylkeskommunen		17
7.4 Styring og ledelse	2020	I arbeid med folkehelse og bærekraft, som forutsetter et samspill med andre organisasjoner tuftet på likeverdighet, må styring og ledelse for å håndtere samfunnsflokter prioriteres. Arbeidsgiverpolitikk må ivareta slike perspektiver.	Fylkeskommune		17

